
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

בין אימפריה ללאום: האזור ההיסטורי של מוראביה - 39489

תאריך עדכון אחרון 28-08-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' רז חן-מוריס, ד"ר סמיון גולדין, ד"ר איריס נחום

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: raz.chen-morris@mail.huji.ac.il, semyon.goldin@mail.huji.ac.il, iris.nachum@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס:

מורי הקורס:

פרופ רז חן-מוריס,
ד"ר איריס נחום,
ד"ר סמיון גולדין

תאור כללי של הקורס:

קורס זה, שכולל סיור לימודי, מספק סקירה על תולדותיה של מוראביה - אזור היסטורי שנמצא בדרום-מזרח צ'כיה - מתקופת ימי הביניים עד היום. הקורס מבקש לראות במוראביה מקרה בוחן של טריטוריה מרכז-אירופאית שאופיינה על-ידי תהפוכות משטריות - אימפריאליות ולאומיות - רבות.

מטרות הקורס:

לאור הטלטלות "בין אימפריה ללאום" מבקש הקורס להתמקד בשאלות המנחות הבאות: כיצד המעברים בין סדרים אימפריאליים לסדרים לאומיים השפיעו על החברה והתרבות במוראביה לאורך ההיסטוריה? כיצד מעברים אלו באים לידי ביטוי בערים ובאתרים בהם נבקר במהלך הסיור? האם וכיצד הטלטלה בין האימפריה ללאום קיבלה ביטוי ביצירות אומנות שנכיר במהלך הסיור? האם וכיצד המעברים המשטריים השפיעו על אנשים מקומיים (כגון מקבלות ומקבלי החלטות, אומנים ואומניות, אנשי דת) שעליהם נלמד במהלך הסיור? והאם לאנשים אלו הייתה השפעה על התהפוכות המשטריות? שאלות מרכזיות נוספות שאיתן נעסוק במהלך הקורס הן: כיצד התהפוכות המשטריות השפיעו על הקהילה היהודית המקומית, על היחסים בין תושבי האזור הצ'כים והגרמנים ועל יצירת זהות "מוראבית" פרטיקולרית? תחת זאת, נשאלת השאלה: האם "הפרספקטיבה האזורית" יכולה לשמש כאלטרנטיבה לגישה ההיסטוריוגרפית הבוחנת את ההיסטוריה המזרח-מרכז אירופאית דרך הפריזמה של אימפריה ולאום?

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לתאר תהפוכות פוליטיות מרכזיות הקשורות להיסטוריה של מוראביה.
- לאפיין את הנרטיבים ההיסטוריים השונים של הצ'כים, הגרמנים והיהודים אודות מוראביה.
- לזהות את המסורות הדתיות (קתולים, הוסיטים, פרוטסטנטים), סגנונות אמנותיים (בארוק, ארט-דקו) ומורשות תרבותיות שעיצבו ועדיין מעצבות את פניו של אזור זה.
- לנתח אתרים "אימפריאליים" ו"לאומיים" של האזור.
- להסביר מיתוסים "אימפריאליים" ו"לאומיים" במוראביה בפרט ובמרכז אירופה בכלל.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, דיונים וסיור לימודי

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

שיעור 1: 24.4.2025, 12:30-14:00
מוראביה מהמאה ה-8 עד המאה ה-18

שיעור 2: 8.5.2025, 12:30-14:00
מוראביה מהמאה ה-19 עד סוף מלחמת העולם הראשונה

שיעור 3: 15.5.2025, 12:30-14:00
הכנה לסיור הלימודי במוראביה

שיעור 4: 22.5.2025, 12:30-14:00
מוראביה מסוף מלחמת העולם הראשונה עד סוף מלחמת העולם השנייה

שיעור 5: 29.5.2025, 12:30-14:00
מוראביה מ-1945 עד ימינו

1 ביוני עד 8 ביוני 2025: סיור לימודי במוראביה

שיעור 6: 12.6.2025, 12:30-14:00
"בין אימפריה ללאום": דיון מסכם על תולדותיה של מוראביה

חומר חובה לקריאה:
לחומר הקריאה נא לפנות לאתר הקורס במודל.

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי:
הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:
חובות:

- יש להגיש בקשת השתתפות עד ה-30.9.2024 ל il.ac.huji.mail@nachum.iris
- בצירוף סיבת ההתעניינות בסמינר (עד חצי עמוד).
- נוכחות בחמישה שיעורי הכנה לפני הסיור ובשיעור מסכם אחרי הסיור.
- השתתפות בסיור הלימודי.
- אפשרות א': הגשת עבודה מסכמת בת 8-9 עמודים לאחר הסיור הלימודי, או
- אפשרות ב': הצגת רפרט במהלך הסיור והגשת עבודה סמינריונית בת כ-25 עמודים.